

Nro. 25.

A' FELS. AUSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL,

Indült Bétsből, Kedden Martzius 27-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s .

A' Cs. K. Posta-szekér fő igazgatói hivatalnál Controlor' tisztelet Titt. Crusius Krefztely Urat, azon érdemiért, mellyet a' már mind benn mind künn eléggé esméretes igen hasznos Posta Lexiconnak önön költségén való kiadása által szerzett, a' nagy arany medalliaival tisztelette-meg a' Bétsi Magistrátus, olyan megjegyzéssel, hogy az ő sok esztendőktől fogva való fáradságos munkálkodását, melynek érdemes voltát Felsőleges Urunkal egyetemben már több más koronás tejek és egyéb nagy emberek is megismerték, ő, t. i. a' tisztelet Magistratus is, örömmel megismeri.

B

Német Ország.

Már a' Swáb és egyéb Német országi irók is nyilvánosan kezdik írni, hogy a' békefélségre vagy hadakozásra nézve igen setét homály alá légyenek a' politikai környülállások borittatva. A' Norimbergai Ujságban ilyen tudósítást olvasunk Berlinből: —

„A' Királyi Familiának hazaérkezése eránt való reménség vagy ismét egészízen elenyészett, vagy leg alább igen kétségefsé lett. Egy napról másra haláfsztódik; egygyiken sem telyesedik: végezetre egészízen kételkedni kezdettek rajta, hogy mostanság valami lenne belőlle.

„Némelyek azzal ketsegtetik ezen bizontalaníkodás között magokat, hogy a' Király a' bėjöveítelnek minden pompás szolennitafsait elakarván kerülni, egyszer és pedig nem soká, minden várattatás felett fog haza érkezni. Mások másképpen gondoíkoznak, kivált azólta, hogy hirtelenséggel az a' hír terjedett el, hogy azon három Prufszus várak, a' mellyek az utólsó egygyezés ízerént még Frantzia seregeknek őrizetek alatt maradtak, t. i. Stettin, Kistrin, és Glogau, a' Frantziák által ismét erőfsittetnek, és hogy Frantzia Generális St. Hilaire, mint ezeknek Fő Koméndánsok, palizádokat és teglákat kívánna a' Kormányzó ízéktől, ezeknek erőfsittetések végett. A' Prufsziai Státus' kötelező papirofsainak betsek, a' néhány napig tártott békefélséges híreknek elterjedések után, egyszerre jól felugordván, most hirtelen egyszerre ismét igen nagyön le ízállott.

„A' Sléziai Rendek és a' Catholicus Papság igen jó példával mennek elől a' Prufsziai Státus megüresült Cásájának felségéllésében. Két millió thallért

ajánlottak néki költsön, bizontalan időre. Mint hallik az is meghatározott, hogy az ezüst készületek mellyek az embereknek nem elkerülhetetlenül szükségesek, minden Pruszus Státusokban bészédtessenek, etc. —

Frantzia Birodalom.

A' Birodalom Fő Cancellariusza Martzius 6. dikán a' Szenátusban szokott pompával megjelenván, a' következő nevezetes tárgyakat, következő kifejezésekkel terjesztette annak eleibe: —

„Uraim! A' Császár jónak találta két tárgyak felől jelentést terjesztetni előtekbe. Ti meg fogjátok ezekben esmérni azt a' Gondviserést, melly a' Birodalom javára vigyáz, és azt a' böltségség' lelkét, a' melly szünet nélkül abban foglalatoskodik, hogy a' Birodalom ditsőséget és szerentséjét megerősítse. Első ezen tárgyak közzül a' Bergi és Cliviai Nagy Hertzség. Ennek fekvése azt kívánja, hogy tsak bizonyos kéz' birtokában legyen. Ez Joakim Hertzegnek a' ket Siciliák' Királyának adatott vala, de a' ki uj pályára futásnak útjára lépven, azt a' Császárnak ismét visszafizta engedte. A' Császár ezt ma Napoleon Lajosnak a' maga unoka ötszének (a' Hollandiai Király első fiának) adja, kire illy sok népek függesztették szemeiket. Minden intézetek megtétettek, mind arra, hogy az ifjú Fejedelemnek örökös jussai bátorságba helyheztetődjenek, mind pedig arra, hogy bizonyos történetben a' Császár kezére visszafizta szálljon ezen Nagy Hertzség. Az ifjú Fejedelemnek telyes idejéig a' Császár országol az ő Státusaiban, és őtet maga nevelteti. Mit lehetne ennél többet kívánni? — „A' másik tárgy

a' Toskánai Statusoknak állapotjok. Ezek egy Nagy Hertzezséggé formáltatván, egy Közönséges Kormányzó alá adattatnak. Ez a' fő méltóság a' Lukkat és Piombinói Hertzeznének (ez a' Császár Eliza nevű testvére) ajánltatik, ki is ez által Nagy Hertzeznévé tétetik. A' mit ő önnön Státusaiban tett, mutatják mit lehet várni tőlle szélesebb kerületben; az őtet körülvevő áldás és ditsőfség, telyes boldogság felől teszi bizonyofsá azokat, kiket a' Császár néki kezeibe ad.

Bayonnéből olyan hír érkezett Párisba, hogy a' Saragofszai volt insurgens fő vezér Palafox, a' ki ennek feladattatásakor igen beteg volt, ki múlt a' világból.

A' mi a' Frantzia seregeknek Nyugotra vagy Keletre, Délre vagy Északra való takarodásokat illeti, erről most keveset olvasunk a' külső levelekben. Éppen a' Boutet és Molitor Osztályos Generálisok csapatjaikról, a' mellyek tavaly Északi Német országról Spanyol ország felé folytatván egy ideig útjokat, Lyon körül megállapodtak vala, olvassuk azt, hogy mostanában ismét megmozdúlván, a' Breisgaui vidékeken folytatják a' Felső Swáb vidékek felé útjokat.

A' Gazette de France nevű Párisi Ujságban ilyen jegyzés fordul elő: — „Lüebkből érkezett levelek, erősítik, hogy ott egy Kurir ment légyen által Petersburgból Koppenhaga felé folytatván útját, kiről azt tartják, hogy az Orosz Birodalom és Swed ország között való békefségnek megkötötése felől vífzen jelentést a' Dánus Királyhoz. De ez a' hír (igy szoll a' Párisi író) nem valóságosúl meg.“ —

A' Ménus mellől így irtak Martz. 15-dikén: — „unk még találtatnak emberek, a' kik a' szárazon

való békeféségnek megmaradásával ketsegtetik még ma is magakat, azon tündálván reménségeket, hogy Orosz Császári Adjutáns Gorgoglio ott menvén Páris felé kerefztül, Császárljának tulajdon kezével írott le-velét vitte Napoleon Császárhoz.

Manheim Mártz. 15-dikén. A' Német Birodalomban öszize sereglő seregeknek Marschal Davoust rendellett fő vezérjekké, kinek fő hadi szállása most Würtzburgban leszen, melynek környékeire gyűlnék a' Rénusi Szövetség seregei is, a' Bavarus, Würtembergi, és Szakszoniai seregeken kívül. A' Bondet és Molitor seregeiken kívül, mellyek Hünningennél költöznek által a' Rénuson, emittetnek még a' Cara St. Cyr, Legrand, 's néhány más Ösztályos Generálisoknak tsapatjaik, a' mellyek Kéhinél takarodnak által. Mondják, hogy Princz Ponte Corvo is parantsolatot kapott volna Hamburgban, hogy ő is hozza seregeit a' Rénus felé.

Magyar Ország.

Ungvár, Febr. 15-dikén. Itten lakozó Munkátsi Püspök Nagy Méltóságú Batsinai Batsin szky András Ur Ö Excellentiája most is Felséges Urunk születése napját nagy tífztelel tartotta. Ugyan is ezen nagy napnak első estvéjén az egész Püspöki Residentia, a' vár, a' mellyben Seminarium vagyon, és a' Parochialis ház meg voltak vilagofsítatva, mellyre azonnal 9 Mozsár ágyúk kisüttetvén ezen nagy ünepnek kezdetét jelentették. Másnap kilentz orakor énekes Liturgia sok fohazzkodó lelkeknek jelenlételiben ágyúknak többszöri meg szólomlások alatt tartottatt, mellyet Generális Vicarius, és Bihari Apatur Fő Tífztelendő Kútká János Kanonok Ur mondott. Ezen Ceremoniák után felment az egész Nemes Kaptalan több Uraságokkal

együtt a' Residentiába, a' hol Püspök ö Excellentiája képiiben köszöntették Felsőges Királyunkat, melly szives köszöntést ö Excellentiája Felsőges Urunk névében elfogadván, igen buzgó kifejezésekkel ö Felsőgének hoszizas, és boldog idöket kívánt. Délben több Uri vendégekre készttetett ebédet adott ö Excellentiája, wellynek alkalmatoságával Felsőges Urunk, és Afzfzonyunk, Primas, és Palatinus Ö Császári Királyi Fő Hertzegségeknek, és az egész Felsőges Háznak egészségekért ágyú lövések, és sok vivat kiáltások közt üresitettek a' poharak.

Az Ispotályban lévő szegényeknek, és a' fogházokban szemvedő raboknak számokra még elötte való nap hust, és egyéb enni, és inni valót köldött ö Excellentiája azzal az üzenettel, hogy imátkozanak Felsőges Királyunkért.

Hasonló Isteni szolgálatot tartott Deák szertartású Plébanus Fő Tisztelendö Rheday Jozsef Esperest, és Kanonok Ur, a' Parochialis templomban, a' hol ezen fényes napot az is emlékezetessé tette, hogy Királyi Commissarius, Kafsai Cameralis Afessor Méltóságos Nagy szalatnyai Baró Fischer Imre Ur ö Nagysága rendeléséből, itten Cameralis Láz nevü Helységnél, Erdö Mester T.ttes Papp Vásárhelyi József Ur által taláztatott, és már több esztendöktöl fogva munkában lévő Vas Bányának több darabokban ide kozatott vas értze (minera ferri) meg áldotott, és meg szenteltetett; és egyszersmind a' Bányászok Társasága (Fraternitas) be hozatattatott, kik közül mint egy 24-en szokott Bányász forma ruhában fel öltözkedve, társaság Ládáját, meg aranyozott Bánya szerfzámokat, és értz darabokat a' vállaikan hozván, fenn tisztelt Báró Fischer Ur ö Nagysága, Erdö Mester Ur és több Erdö Tisztek.

nek vezérlések alatt dob, trombita, 's muzsika szóval, és égő viaszgyertyákkal a' templomba bé jöttek; a' meg szentelés, és Isteni szolgálat után ismét hasonló rendel visszsa mentek a' Titt. Erdő Mester Ur kvártélyjára; a' honnét ezen Bányász társaság megént visszsa tért, és a' piatz utzán végig menvén Püspök ő Excellentiajának a' Palotája előtt és Polatájában egész paradéban tiszteletet tett, melly alkalmatosággal a' már készen lévő mozsár ágyúk is ki süttettek. Említett Vas Bányát ez előtt mintegy három esztendővel fenn tisztelt Erdő Mester T. Papp-Vásárhelyi József Ur találta fel, mellynek a' munkáját már annyira vitte; hogy több mint két millió mázsa gazdag vas értz készen vagyon, és már az olvasztó kementzének, 's Kovátsló házoknak építettésekről szükséges rendelések is megtétettek. Nagy hasznát reméyünk ezen Vas Bányának, mind Felséges kintstárra, mind magunkra való nézve is.

Pestén Harangöntő lakásának megváltoztatása.

Alábbírt mind az itt való; mind a' távullévő Tiszteletes Publicumnak illendően jelenti, hogy az Ország utján a' Hatvani, és Ketskeméti Kapuk között tiz esztendőtül fogva birt lakását, és harangöntő Műhelyét az ő tulajdon házába a' Therésia városban Hatvani Kapun kívül a' Kereposi utzán Fejér lónak által ellenébe 222. szám alatt lévő házhoz által tette. Azért kéri a' neki kedvező Vásárlókat, és jó Barátait, hogy ezen új lakásában is az ő vásárlásaikkal szerentséltessék. Azon léfzen, hogy minden rendeléseiket szaporán, és jutalmas áron teljesítse. Vagyon nála már nagy számban kész harangöntő munka is, tiszta érczből, és nevezett szerént

kisebb harang öntéshez tartozó munkák, sárga rézből, ugymint: mozsarak, gyertyatartók, téglázók, tsapok, kútszivatók, és egyéb effélék.

Eberhard Henrick
Harangöntő Polgár.

J e l e n t é s.

1807-ik Esztendőben, 9-ik Februariusban Szabad Királyi Komárom Városában, Nemes és Várbogyai Csepy Sigmond Tábla Biró Ur Directiója alatt öfzve állott Császári Királyi Privilegiált Afsecurans Társaság részirül jelentetik; Hogy ezen bátorságosítottó, és 200000 Rfkból álló Casfa által, minden a' Tifzán Szolnokig, Dráván Eszékig, és a' Dunán egy részről Mosonyig, más részről pedig Bécsig fel, s akár alá ménő hajók, bizonyos meg határozott Centualis Tariffa fzerént leendő fizetés mellett 20000 fknak erejréig bátorságosittatni, vagy is assecuráltatni fognak; a' kiknek tehát az említett vizeken lévő, vagy leendő hajójokat, és azokban rakatott Gabona, vagy akárminémü Javaikat assecuráltatni tettzik: azok eránt említett Komáromi Centralis Director Urnál, vagy Győrben Nemes Mészáros János Urnál, Pesten Felner Ur et Comp. feő Kereskedő hazánál, Basán Kudunchich Josef feő Notarius Urnál, Kúlán Resch Ferenéz Urnál, Török - Bécsein Pávek József Urnál, mint meg hívott Districtualis Biztosoknál jelentést tenni méltóztafsanak, és ne terheltfesenek, ajánlván mindenekben kéz hív szolgálattyát az említett Császári Királyi Privilegiált Társaság. Sig. Comarom 1-a Martii 1809.

A' Császári Királyi Komáromi Privilegiált Afsecurans Társaság Directioja által. —

P. D.